

ბურთიანძ
GÜRTIAD

HAFTALIK EKONOMİ BÜLTENİ
კვირის ეკონომიკური გამოცემა

16 Ekim / თებთომბერი 2023

Nüfus / მოსახლეობა
3 736.4

GSYİH (\$) / მშპ (\$)
6671.9

GSYH (büyüme) /მშპ
10.1%

İşsizlik / უმუშევრობა
17.3 %

Enflasyon /ინფლაცია
0.7%

Irakli Garibashvili Türkiye Kamu Başdenetçisi Şeref Malkoç ile Görüştü

ირაკლი ღარიბაშვილი თურქეთის მთავარ ომბუდსმენს შეხვდა

Gürcistan Başbakanı Irakli Garibashvili Türkiye Kamu Başdenetçisi Şeref Malkoç ile görüştü.

Hükümet İdaresi'ne göre, toplantıda Gürcistan ile Türkiye arasındaki stratejik ortaklığı ve insan haklarının korunmasında ülkeler arasındaki işbirliğine değinip Gürcistan'ın ülkedeki insan haklarını koruma mekanizmalarını güçlendirmek için önemli gayret gösterdiğini belirtildi.

Gürcistan'da 2022-2023 yılları için insan haklarının korunmasına yönelik sistemik garantileri daha da güçlendirmeyi amaçlayan bir stratejinin cari sene geliştirildiğini ifade edildi.

Görüşmenin sonunda taraflar her iki ülkede yaşayan kişiler için büyük bir önem taşıyan insan hakları konularında daha aktif işbirliği yürütmek üzere anlaştılar.

Hükümet İdaresi'nde yerini alan toplantıya Kamu Denetçisi Celile Özlem Tunçak ile T.C. Tiflis Büyükelçisi Ali Kaan Orbay iştirak ettiler.

საქართველოს პრემიერ-მინისტრი ირაკლი ღარიბაშვილი თურქეთის მთავარ ომბუდსმენს შერეფ მალკოჩს შეხვდა.

მთავრობის ადმინისტრაციის ინფორმაციით, შეხვედრაზე საუბარი საქართველოსა და თურქეთს შორის არსებულ სტრატეგიულ პარტნიორობას და ქვეყნებს შორის ადამიანის უფლებების დაცვის საკითხებში თანამშრომლობას შეეხო.

აღინიშნა, რომ საქართველო მნიშვნელოვან ძალისხმევას მიმართავს ქვეყანაში ადამიანის უფლებათა დაცვის მექანიზმთა გაძლიერებისათვის.

ითქვა, რომ მიმდინარე წელს შემუშავდა ადამიანის უფლებათა დაცვის რეგით მეორე, 2022-2030 წლების სტრატეგია, რომლის მიზანია საქართველოში ადამიანის უფლებათა და თავისუფლებათა დაცვის სისტემური გარანტიების შემდგომი განმტკიცება.

დასასრულს მხარეები შეთანხმდნენ, რომ კიდევ უფრო აქტიურად ითანამშრომლებენ ყველა იმ უფლებრივ საკითხზე რაც საქართველოში და თურქეთში მცხოვრები ადამიანებისთვის მნიშვნელოვანია.

მთავრობის ადმინისტრაციაში გამართულ შეხვედრას თურქეთის სახალხო დამცველის მოადგილე ჯალილე ოზლემ თუნჩაქი და თურქეთის რესპუბლიკის საგანგებო და სრულუფლებიანი ელჩი საქართველოში ალი ქაან ორბაი ესწრებოდნენ.

Gürcistan ile Birleşik Arap Emirlikleri Arasında Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması İmzalandı

საქართველოსა და არაბთა გაერთიანებულ საამიროებს შორის ეკონომიკური პარტნიორობის შესახებ შეთანხმება გაფორმდა

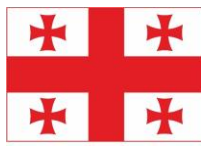
Dubai'de Gürcistan ile BAE arasında Kapsamlı Ekonomik Ortaklık Anlaşması resmi olarak imzalandı.

Anlaşmaya Gürcistan tarafından Ekonomi ve Sürdürülebilir Kalkınma Bakanı Levan Davitashvili, BAE tarafından ise Dış Ticaretten Sorumlu Devlet Bakanı Thani bin Ahmed Al Zeyoudi imza atmışlardır.

Anlaşma yürürlüğe girdikten sonra Gürcistan'dan Birleşik Arap Emirliklerine

Gürcü mallarının %97.5'i gümrüksüz ihraç edilip Gürcistan'a alım gücü yüksek 10 milyon tüketicinin yer aldığı bir piyasa açılacaktır. Anlaşma hem mal hem hizmet ticareti ve ticaret ile ilgili başka alanları da kapsamaktadır.

Anlaşmanın yürürlüğe girmesinin hemen sonra sığır ve koyun eti, bal, fındık, maden suyu, meyve ve sebze konserveleleri, alkolsüz içecekler, azotlu gübreler, tekstil ürünleri ve benzeri - Gürcistan için çok önemli olan mallardan ithalat gümrük tarifesi kaldırılacak.

Gürcistan Ekonomi ve Sürdürülebilir Kalkınma Bakanlığı'na göre, 2023 yılın 8 aylık verilerine göre Gürcistan ile ABE arasındaki ticaret cirosu geçen seneki aynı döneme kıyasla %72 artış gösterip 276.83 milyon ABD doları teşkil etmiştir, ihracat ise %80 oranında büyüdü.

2022 yılı verilerine göre, Gürcistan ile ABE arasındaki ticaret cirosu 2021 yılına kıyasla %92 artışla 314.20 milyon ABD doları olarak gerçekleşti. Bunun yanı sıra ihracat %51 büyümeye kaydedip 31.12 milyon ABD dolarına ulaştı, ithalat ise %98 oranında büyüyüp 283.08 milyon ABD doları oluşturdu.

ქალაქ დუბაიში საქართველოსა და არაბთა გაერთიანებულ საამიროებს შორის ეკონომიკური პარტნიორობის შესახებ შეთანხმება (CEPA) ოფიციალურად გაფორმდა.

დოკუმენტს ხელი საქართველოს მხრიდან ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების მინისტრმა, ლევან დავითაშვილმა მოაწერა, არაბთა გაერთიანებული საამიროების მხრიდან კი საგარეო ვაჭრობის საკითხებში სახელმწიფო მინისტრმა თანი ბინ აჰმედ ალ ზეიდმა.

შეთანხმების ძალაში შესვლის შემდგომ საქართველოდან ემირატებში ექსპორტისას ტარიფის გარეშე შევა ქართული პროდუქციის 97.5%. საქართველოსთვის გაიხსნება 10-მილიონიანი სამომხმარებლო, მაღალ მსყიდველობითუნარიანი ბაზარი. აღსანიშნავია, რომ შეთანხმება მოიცავს როგორც საქონლით, ასევე მომსახურებით ვაჭრობას და ვაჭრობასთან დაკავშირებულ სხვა სფეროებს.

შეთანხმების ამოქმედების შემდგომ მყისიერად მოიხსნება საიმპორტო ტარიფი საქართველოსთვის ისეთ მნიშვნელოვან პროდუქტებზე, როგორცაა საქონლისა და ცხვრის ხორცი, თაფლი, თხილი, მინერალური წყალი, ხილ-ბოსტნეულის კონსერვები, უალკოჰოლო სასმელები, აზოტოვანი სასუქები, ტექსტილის ნაწარმი, და ა.შ.

აღსანიშნავია, რომ საქართველოს ეკონომიკისა და მდგრადი განვითარების სამინისტროს ინფორმაციით, 2023 წლის 8 თვის მონაცემებით, საქართველოსა და არაბთა გაერთიანებულ საამიროებს შორის სავაჭრო ბრუნვა, წინა წლის ანალოგიურ პერიოდთან შედარებით, 72%-ით გაიზარდა და 276.83 მილიონი აშშ დოლარი შეადგინა. მათ შორის, საანგარიშო პერიოდში, ექსპორტი 80%-ით არის გაზრდილი.

2022 წლის მონაცემებით, საქართველოსა და არაბთა გაერთიანებულ საამიროებს შორის სავაჭრო ბრუნვა, 2021 წელთან შედარებით, 92%-ით გაიზარდა და 314.20 მილიონი აშშ დოლარი შეადგინა. მათ შორის, ექსპორტი 51%-ით გაიზარდა და 31.12 მილიონ აშშ დოლარს მიაღწია, იმპორტი კი 98%-ით გაიზარდა და 283.08 მილიონი აშშ დოლარი შეადგინა.

Irakli Garibashvili Macaristan Başbakanı Viktor Orban İle Bir Araya Geldi

ირაკლი ღარიბაშვილი უნგრეთის პრემიერ-მინისტრს, ვიქტორ ორბანს შეხვდა

Irakli Garibashvili Macaristan Başbakanı Viktor Orban ile bir araya geldi.

Yüz yüze görüşmede Gürcistan ile Macaristan arasındaki ortaklık ele alındı.

Hükümet Başkanı'nın belirttiği gibi, ülkeler arasındaki işbirliği ortak çabalarla düzenli ziyaretleri ve sektörel bağlantılarının genişletilmesini içeren yeni bir konuma gelmiş oldu.

Taraflar çeşitli alanlardaki verimli işbirliğini derinleştirme

perspektiflerini görüştüler.

Başbakan Garibashvili Viktor Orban'a Gürcistan'ın Avrupa Birliğine entegrasyon girişimini desteklediği için teşekkürlerini sunmuş olup Gürcistan tarafından bu yolda dost bir ülke-Macaristan'ın desteklerini takdir edildiğini vurguladı.

Taraflar ülkeler arasında ekonomik işbirliğinde kaydedilmiş ilerlemeyi değerlendirdiler. 2023 yılında ticaret cirosunun %21 artarak 46.62 mln Dolara ulaştığı kaydedildi. Hükümet Başkanı'na göre, Gürcistan ve Macaristan ekonomik işbirliği açısından büyük potansiyele sahip ülkeler ve mevcut imkanlarının faydalı bir biçimde kullanmaları önemli. Başbakan'ın dediği gibi, Gürcistan yenilenebilir enerji, lojistik, turizm vb. sektörlerde yatırım çekmekle ilgilidir.

ირაკლი ღარიბაშვილი უნგრეთის პრემიერ-მინისტრს, ვიქტორ ორბანს შეხვდა

პირისპირ შეხვედრაზე განიხილეს საქართველოსა და უნგრეთს შორის არსებული მჭიდრო პარტნიორობა.

როგორც მთავრობის მეთაურმა აღნიშნა, ერთობლივი ძალისხმევით ქვეყნებს შორის თანამშრომლობა ახალ ეტაპზე გადავიდა, რაც ვიზიტების რეგულარულ გაცვლას და დარგობრივი კავშირების გაფართოებას მოიცავს.

მხარეებმა განიხილეს სხვადასხვა სფეროში არსებული ნაყოფიერი თანამშრომლობის გაღრმავების პერსპექტივები.

საქართველოს პრემიერ-მინისტრმა, ვიქტორ ორბანს ჩვენი ქვეყნის ეკონომიკური განვითარების მტკიცე მხარდაჭერისთვის მადლობა გადაუხადა და აღნიშნა, რომ საქართველო აფასებს ამ გზაზე მეგობარი უნგრეთის ურყევ მხარდაჭერას.

მხარეებმა ქვეყნებს შორის ეკონომიკური თანამშრომლობის მიმართულებით მიღწეული პროგრესი შეაჯამეს. აღინიშნა, რომ 2023 წელს 21%-ით არის გაზრდილი სავაჭრო ბრუნვა და 46,62 მლნ დოლარს შეადგენს. როგორც მთავრობის მეთაურმა აღნიშნა, საქართველოსა და უნგრეთს ეკონომიკური თანამშრომლობის დიდი პოტენციალი აქვთ და მნიშვნელოვანია, არსებული შესაძლებლობები სრულად იქნეს გამოყენებული. მისივე თქმით, საქართველო დაინტერესებულია ინვესტიციების მოზიდვით ისეთ სექტორებში, როგორებიცაა განახლებადი ენერჯია, ლოგისტიკა, ტურიზმი და სხვა სფეროები.

Amerika Birleşik Devletleri'nin Yeni Atanan Tiflis Büyükelçisi İlia Darchiashvili İle Görüştü

ამერიკის შეერთებული შტატების ახლადდანიშნული ელჩი ილია დარჩიაშვილს შეხვდა

Amerika Birleşik Devletleri'nin yeni atanan Tiflis Büyükeçisi Robin Dunnigan ile Dışişleri Bakanı İlia Darchiashvili tanıtım toplantısı gerçekleştirdiler.

Taraflar Gürcistan ile ABD arasındaki ikili ve çoklu formatlardaki işbirliğinin aktüel konularını ele aldılar.

Stratejik ortaklık sözleşmesinin öngördüğü her dört taraf da dahil olmak üzere tüm öncelikli alanlarda işbirliğinin derinleştirilmesinin bir vazgeçilmez olduğunu vurgulandı.

Robin Dunnigan ABD tarafından Gürcistan'ın toprak bütünlüğü ve egemenliğinin yanı sıra ülkenin dış politika öncelikleri olan- Avrupa ve Avrupa-Atlantik entegrasyonunun sarsılmaz bir şekilde desteklendiğini bir kez daha teyit etti.

საქართველოში ამერიკის შეერთებული შტატების ახლადდანიშნულ ელჩს, რობინ დანიგენსა და საგარეო საქმეთა მინისტრს, ილია დარჩიაშვილს შორის გაცნობითი ხასიათის შეხვედრა გაიმართა.

შეხვედრაზე მხარეებმა საქართველოსა და აშშ-ს შორის ორმხრივ და მრავალმხრივ ფორმატებში თანამშრომლობის აქტუალური საკითხები განიხილეს.

აღინიშნა ყველა პრიორიტეტულ სფეროში, მათ შორის სტრატეგიული პარტნიორობის ქართიით გათვალისწინებული ოთხივე მიმართულებით თანამშრომლობის გაღრმავების აუცილებლობა.

რობინ დანიგენმა კიდევ ერთხელ დაადასტურა აშშ-ს მხრიდან საქართველოს ტერიტორიული მთლიანობისა და სუვერენიტეტის, ასევე საქართველოს საგარეო პოლიტიკური პრიორიტეტების - ევროპული და ევროატლანტიკური ინტეგრაციის მტკიცე და ურყევი მხარდაჭერა.

Bu Sene Ülkede 514 Yeni Şarap Şirketi Kuruldu- Piyasada Kaç Şarap Şirketi Bulunuyor?

წელს ქვეყანაში 514 ღვინის კომპანია დარეგისტრირდა - რამდენი ღვინის კომპანიაა ბაზარზე?

Şarap ülkesinde Sonbahar üzüm toplamanın Kakheti'de başlayıp Racha-Lechkhumi'de bittiği özel bir dönemdir.

Gürcistan'da şarap endüstrisi sürekli olarak gelişmekte ve yıldan yıla üretici firmaların sayısı da artış gösteriyor.

Büyük, orta ve küçük mahzenleri, biyo ve organik şarap üreticileri Gürcü ürününün uluslararası arenada uygun bir yer bulabilmesi için dünya pazarında Gürcü şarabının popülerleştirmesinin yüksek sınıf kesiminde

gerçekleştirmeli olduğunu söylüyorlar.

Bu süreçte ise özel ve kamu sektörünün işbirliği de önemlidir.

Devlet kurumunun verilerine göre, 3 Ekim için Milli Şarap Ajansı'na 2 598 şarap firması kayıtlı idi. Bununla birlikte, son 3 sene boyunca bu sene en fazla- 514 yeni şirket tescili gerçekleşti. 2022 yılında tescil edilen yeni şirket sayısı 372 olarak, 2021 yılında ise 364 olarak şekillendi.

Şarap Ajansı'na göre, 2022 yılında ülkede üretilmiş şarabın hacmi 2 mln litre ile artarak 181 mln litre teşkil etmişti. Aynı sene 103 368 263 litre şarap ihraç edildi.

2021'de şarap üretimi göstergesi 179 mln litreydi. İhraç pazarlarına aynı dönemde 80 466 571 litre şarap satıldı.

2023'ün 9 ayında ihraç edilmiş şarap hacmi 67 644 428 litre oluşturdu.

ღვინის სამშობლოში შემოდგომა განსაკუთრებული პერიოდია, როცა ყურძნის კრეფა კახეთიდან იწყება და რაჭა-ლეჩხუმში სრულდება.

საქართველოში ღვინის ინდუსტრია მუდმივ ვითარდება და წლიდან წლამდე მწარმოებელი კომპანიების რიცხვიც იზრდება.

დიდი, საშუალო, მცირე მარნები, ბიო და ორგანული ღვინის მწარმოებლები სულ უფრო მეტად საუბრობენ იმაზე, რომ მსოფლიო ბაზარზე ქართული ღვინის პოპულარიზაცია მაღალი კატეგორიის სეგმენტში უნდა მოხდეს, რათა ქართულმა პროდუქტმა საერთაშორისო ასპარეზზე სათანადო ადგილი დაიმკვიდროს.

ამ პროცესში კი კერძო და საჯარო სექტორების თანამშრომლობა მნიშვნელოვანია.

სახელმწიფო უწყების ცნობით, 3 ოქტომბრის მდგომარეობით ღვინის ეროვნულ სააგენტოში 2 598 ღვინის კომპანიაა რეგისტრირებული. ამასთან, ბოლო სამი წლის განმავლობაში წელს ყველაზე მეტი კომპანია დარეგისტრირდა, რომელთა რაოდენობამ 514 შეადგინა. 2022 წელს ახლად დარეგისტრირებული კომპანიების რაოდენობა 372 იყო, 2021 წელს კი 364.

ღვინის სააგენტოს ინფორმაციით, 2022 წელს ქვეყანაში წარმოებული ღვინის მოცულობა 2 მლნ ლიტრით გაიზარდა და 181 მლნ ლიტრი შეადგინა. ამავე წელს ექსპორტზე 103 368 263 ლიტრი ღვინო გავიდა.

2021 წელს ღვინის წარმოების მაჩვენებელი 179 მლნ ლიტრი იყო. საექსპორტო ბაზრებზე აღნიშნულ პერიოდში 80 466 571 ლიტრი გაიყიდა.

აღსანიშნია, რომ 2023 წლის 9 თვეში ექსპორტირებული ღვინის მოცულობამ 67 644 428 ლიტრი შეადგინა.

Ocak-Eylül Döneminde İhracat %12.7, İthalat %18.3 Oranında Arttı

იანვარ-სექტემბერში ექსპორტი 12.7%-ით, ხოლო იმპორტი 18.3%-ით გაიზარდა

Ocak-Eylül 2023'te Gürcistan'daki dış ticaret cirosu (Beyan edilmemiş ticaret hariç) geçen seneki aynı dönemden %16.6 daha fazla olan 15 919.5 mln ABD Doları oluşturdu.

İhracat 4 607.2 mln ABD Doları (Büyüme %12.7), ithalat ise 11 312.3 mln ABD Doları (Büyüme %18.3) olarak gerçekleşti.

Olumsuz ticari denge 2023'ün Ocak-Eylül aylarında dış ticaret cirosunun %42.1'ini olan 6 705.1 mln ABD Doları teşkil etmişti.

2023 წლის იანვარ-სექტემბერში საქართველოში საქონლით საგარეო სავაჭრო ბრუნვამ (არადეკლარირებული ვაჭრობის გარეშე) 15 919.5 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, რაც წინა წლის შესაბამის მაჩვენებელზე 16.6 პროცენტით მეტია.

აქედან, ექსპორტი 4 607.2 მლნ აშშ დოლარი იყო (გაიზარდა 12.7 პროცენტით), ხოლო იმპორტი 11 312.3 მლნ აშშ დოლარი (გაიზარდა 18.3 პროცენტით).

უარყოფითმა სავაჭრო ბალანსმა 2023 წლის იანვარ-სექტემბერში 6 705.1 მლნ აშშ დოლარი შეადგინა, რაც საგარეო სავაჭრო ბრუნვის 42.1 პროცენტია.

**İtalya'dan Gürcistan'a Ayda 130.000, ABD'den İse 90.000
Tane Havale Yapılıyor**

**საქართველოში იტალიიდან თვეში 130,000 ფულადი
გზავნილი შემოდის, აშშ-დან - 90,000**

**Google Ana Arama Motoru Olarak Kalabilmek
İçin Apple'a Yılda 20 Milyar Dolar Ödüyor**

**ძირითად საძიებო სისტემად დარჩენისთვის
Google-ი Apple-ს წლიურად \$20 მილიარდს
უხდის**

**EXXON MOBIL PIONEER RESOURCES'i 60 Milyar
Dolara Satın Alıyor**

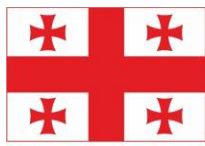
**EXXON MOBIL-ი \$60 მილიარდად PIONEER
RESOURCES-ს ყიდულობს**

**2024 Yılında "Gürcistan Demiryolu" 3 Ayrı
Firmaya Bölecek**

**2024 წელს "საქართველოს რკინიგზა" სამ
კომპანიად გაიყოფა**

Son 10 Yılda 25 154 Kişiyi Gürcistan Vatandaşlığı
Kaybettirildi

ბოლო 10 წელიწადში საქართველოს
მოქალაქეობა 25 154 პირს შეუნცდა

Artan Fiyatlar Kırmızı Et Tüketimini Azalttı

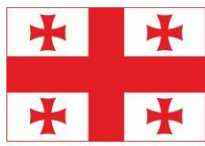
გაზრდილმა ფასებმა წითელი ხორცის
მოხმარება შეამცირა

WhatsApp Görüntülü Mesajlaşma Özelliği
Getiriyor

WhatsApp მიმონწერაში ვიდეო შეტყობინებების
ფუნქციას ამატებს

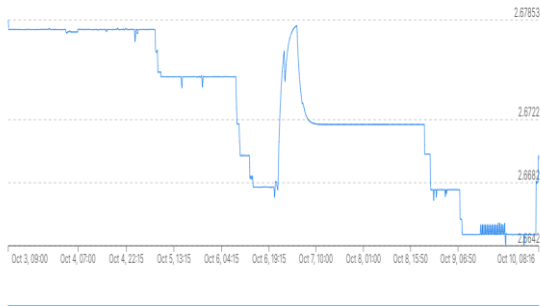

Resmi Kur Göstergeleri / ოფიციალური გაცვლითი კურსი

GEL/USD – 2.6984 TRY/GEL – 0.0971 EUR/GEL – 2.8393 GBP/GEL – 3.2872

USD/GEL

10 - 16 Ekim 2023

USD/TR

10 - 16 Ekim 2023

TRY/GEL

10 - 16 Ekim 2023

BTC – 27 . 825 03

10 - 16 Ekim 2023

